

STUDIJŲ DALYKO APRAŠAS

1.

Dalyko pavadinimas	Kodas
TEISĖS FILOSOFIJOS PROBLEAMOS	100208

2.

Dėstytojas (-ai) (pateikiama informacija, kaip, kada ir kur su jais galima būtų kontaktuoti)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: prof. dr. Gediminas Mesonis Kitas (-i): doc. dr. Tomas Berkmanas	MRU TM Viešosios teisės institutas, el. p. vti@mruni.eu

3.

Studijų pakopa	Dalyko lygmuo	Dalyko tipas
Trečioji	Netaikoma	Privalomas

4.

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	Pavasario semestras	Lietuvių k., anglų k.

5.

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Magistro kvalifikacinis laipsnis arba jam prilygintas aukštasis išsilavinimas	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): Netaikoma

6.

Rekomenduojami pasirinktiniai programos komponentai
Netaikoma

7.

Dalyko apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis valandomis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
8	216	32	184

8.

Dalyko tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos			
Dalyko studijų metu doktorantai supažindinami su klasikinėmis ir šiuolaikinėmis teisės, teisingumo ir žmogaus teisių filosofinėmis teorijomis bei galimybėmis jas taikyti vertinant praktines situacijas. Užsiėmimų metu lavinamas studentų tarpdalykinis, kritinis ir analitinis mąstymas, gebėjimas identifikuoti problemas bei pateikti argumentuotus šių problemų sprendimus.			
Programos studijų rezultatai (siekiniai)	Studijų dalyko rezultatai (siekiniai)	Studijų metodai	Studento pasiekimų vertinimo metodai
	Suvokti teisės filosofijos metodologijos specifiką, gebėti praktiškai taikyti įvairius tyrimo metodus.	Mokslinės literatūros, teisės aktų analizė, diskusija, darbas grupėje	Pristatymas, mokslinis esė, egzaminas
	Suvokti teisės filosofijos vietą teisės mokslų sistemoje ir įtaką teisinių problemų sprendimui.	Mokslinės literatūros, teisės aktų analizė, diskusija, darbas grupėje	Pristatymas, mokslinis esė, egzaminas
	Gebėti paaiškinti teisinių vertybių bei teisės principų turinį bei vaidmenį teisiniame diskurse.	Mokslinės literatūros, teisės aktų analizė, diskusija, darbas grupėje	Pristatymas, mokslinis esė, egzaminas
	Gebėti analizuoti ir įvertinti įvairias situacijas teisės filosofijos požiūriu, numatyti galimas teisinių problemų sprendimo gaires.	Mokslinės literatūros, teisės aktų analizė, diskusija, darbas grupėje	Pristatymas, mokslinis esė, egzaminas

9.

Dalyko turinys										
Temos	Kontaktinio darbo valandos ir studijavimo būdas							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys		
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Atsiskaitymas	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. <i>Įvadas į dalyko studijas.</i> Teisės filosofijos objektas, tikslas, uždaviniai ir metodologija.			4					4	10	
2. <i>Filosofinės teisės teorijos.</i> Prigimtinė teisės samprata: klasikinė ir modernioji. Teisinis pozityvizmas. Šiuolaikinės analitinės jurisprudencijos kryptys. Sociologinė jurisprudencija. Teisinis realizmas: Amerikos ir Skandinavijos. Kritinės teisės studijos. Istorinė ir antropologinė jurisprudencija. Postmodernioji jurisprudencija			8					8	49	Pristatymas Vertinimas Atvejų analizė
3. <i>Filosofinės teisingumo teorijos.</i> Teisinis-procedūrinis teisingumas. Socialinis-ekonominis teisingumas.			6					6	30	Teisės aktų, atvejų analizė
4. <i>Žmogaus teisių filosofija.</i> Žmogaus teisių doktrina asmens ir visuomenės santykio kontekste. Filosofinė pagrindinių žmogaus (piliетinių) teisių genezė ir jų įgyvendinimo problemos. Procedūrinis požiūris į politiką, teisę ir politines žmogaus teises. Socioekonominės ir kultūrinės žmogaus teisės socialinio teisingumo kontekste. Filosofinė solidarumo teisių genezė ir socialiai pažeidžiamų grupių teisės.			6					6	45	Mokslinis esė Pristatymas (konferencija) Atvejų analizė
5. <i>Filosofinės konstitucinės, administracinės, civilinės, baudžiamosios teisės problemos.</i>			6					6	50	Mokslinis esė Pristatymas (konferencija) Atvejų analizė
Iš viso			30				2	32	184	

10.

Vertinimo būdas	Lyginamasis svoris procentais	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Mokslinio esė (susijusio su disertacinio tyrimo tema) pristatymas	40 proc.	Seminarų metu	- Originalumas, kūrybiškumas, savo požiūrio pateikimas; - Teisės filosofijos teorijų žinojimas, supratimas ir gebėjimas taikyti sprendžiant išsiskeltą problemą; - Gebėjimas aiškiai, nuosekliai ir logiškai

			<p>reikšti mintis, argumentuoti ir apibendrinti;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Akademinės kalbos ir rašto kalbos kultūros lygis; - Mokėjimas įforminti tekstą, cituoti, referuoti, parafrazuoti, sudaryti bibliografinių nuorodų sąrašą; - Gebėjimas aiškiai ir koncentruotai pristatyti temą, pagrįsti savo poziciją, argumentuotai atsakyti į klausytojams kylančius klausimus.
Egzaminas	60 proc.	Pabaigus dalyko studijas	<p><i>10 balų:</i> puikios, visapusiškos žinios. Puikiai supranta ir vartoja sąvokas, geba analizuoti jas platesniame dalyko kontekste. Originalus, kūrybiškas ir nepriklausomas mąstymas. Puikūs analitiniai ir vertinimo įgūdžiai, išvalga.</p> <p><i>9 balai:</i> tvirtos, visapusiškos žinios. Puikiai supranta studijuojamą medžiagą, sąvokas vartoja tinkamai. Originalus ir nepriklausomas mąstymas. Labai geri analitiniai, vertinimo ir sintezės įgūdžiai.</p> <p><i>8 balai:</i> geresnės nei vidutinės žinios. Susipažino su privaloma medžiaga, supranta sąvokas ir principus, juos taiko tinkamai. Gerai argumentuoja ir argumentus pagrindžia faktais.</p> <p><i>7 balai:</i> vidutinės žinios, yra neesminių klaidų. Susipažino su pagrindine medžiaga. Supranta ir vartoja sąvokas ir principus. Pakankamai gerai argumentuoja.</p> <p><i>6 balai:</i> žemesnės negu vidutinės žinios, yra klaidų. Susipažino su pagrindine medžiaga. Patenkinamai suvokia sąvokas, geba savais žodžiais apibūdinti gautą informaciją. Analizuojant susitelkiama į keletą aspektų, tačiau nesugebama jų susieti.</p> <p><i>5 balai:</i> žinios tenkina minimalius reikalavimus. Paprastas išsivintų sąvokų vardijimas, teksto atpasakojimas. Atsakymas sutelktas į vieną aspektą.</p> <p><i>1-4 balai:</i> žinios ir gebėjimai netenkina minimalių reikalavimų.</p>

11. Studijų šaltiniai

Privalomi studijų šaltiniai
<ol style="list-style-type: none"> 1. Freeman, M. D.A. <i>Lloyd's Introduction to Jurisprudence</i>. 9th ed. London: Sweet & Maxwell: Thomson Reuters, 2014. 2. Arlauskas, S. Šiuolaikinės teisės filosofija. Vilnius: Charibdė, 2011.
Papildomi studijų šaltiniai
<ol style="list-style-type: none"> 1. Adams, D. M. <i>Philosophical Problems in the Law</i>. 5th ed. Wadsworth Publishing Co Inc., 2012. Donnelly, J. <i>Universal Human Rights in Theory and Practice</i>. 3rd ed. Ithaca and London: Cornell University Press. 2013. 2. Baublys, L. et al. <i>Teisės teorijos įvadas</i>. Vilnius: Leidykla MES, 2012. 3. Bix, B. <i>Jurisprudence: Theory and Context</i>. 7th ed. London: Sweet & Maxwell, 2015. 4. Douzinas, C. <i>The End of Human Rights</i>. Oxford: Hart Publishing, 2000. 5. Dworkin R. <i>A Matter of Principle</i>. Cambridge, Massachusetts: Harvard University. Press, 1985. 6. Dyzenhaus D., Thorburn M. <i>Philosophical Foundations of Constitutional Law</i>. Oxford Scholarship

- Online, 2016.
7. Finnis J. *Natural Law and Natural Rights*. Oxford: Clarendon Press, 1993.
 8. Fredman, S. *Human rights transformed: positive rights and positive duties*. Oxford : Oxford University Press, 2008.
 9. Griffin, J. *On human rights*. Oxford: Oxford University Press, 2009.
 10. Habermas J. *Between Facts and Norms: Contributions to a Discourse theory of Law and Democracy*. Cambridge: Polity Press, 2007.
 11. Hayden, P. *The Philosophy of Human Rights*. St. Paul (Minn.): Paragon House, 2001.
 12. *Human rights: old problems, new possibilities*. Ed. by D. Kinley, W. Sadurski, K. Walton. Cheltenham; Northampton (Mass.): Edward Elgar, 2013.
 13. Kant, I. *The Metaphysics of Morals*. Cambridge: Cambridge University Press, 1991.
 14. Kazlauskienė, A., Petkus A., Petkuvienė, R., Šlapkauskas, V. *Teisės sociologija*, Vilnius: Mykolo Romerio universitetas, 2015.
 15. Lucy, W. *Philosophy of Private Law*. Oxford Scholarship Online, 2010.
 16. MacIntyre A. *Dependent Rational Animals. Why Human Beings Need the Virtues*. London: Gerald Duckworth & Co. Ltd., 1999.
 17. Rainey, B. *Human rights law*. Oxford; New York: Oxford University Press, 2013.
 18. Rawls J. *Theory of Justice*. Revised ed, Oxford: Oxford University Press, 1999.
 19. Simmonds, N. *Central Issues in Jurisprudence: Justice, Law and Rights*. 5th ed. London: Sweet & Maxwell, 2018.
 20. Tebbit, M. *Philosophy of Law. An Introduction*. 3rd ed. New York: Routledge, 2017.
 21. *The Oxford handbook of philosophy of criminal law*. Ed. by Deigh J. and Dolinko D. Oxford: Oxford University Press, 2011.
 22. *The Philosophy of Human Rights: Contemporary Controversies*. Ed. by G. Ernst and J. Heilinger. Berlin; Boston (Mass.): De Gruyter, 2012.
 23. *The Philosophy of Law. An Encyclopedia*. Routledge, 1999.
 24. Wacks, R. *Understanding Jurisprudence: an Introduction to Legal Theory*. Oxford: Oxford University Press, 2015.
- Kita literatūra:
25. Lietuvos integralioje bibliotekų informacijos sistemoje: <http://libis.lt>
 26. Duomenų bazėse (pvz., HeinOnline, JSTOR ir kt.):
https://www.mruni.eu/lt/universitetas/biblioteka/duomenu_bazes/prenumeruojamos_db/

Patvirtinta Mykolo Romerio universiteto ir Vytauto Didžiojo universiteto teisės mokslo krypties doktorantūros komiteto 2020 m. kovo 4 d. posėdžio protokolu Nr. 8DS-TK-3; atnaujinta 2020 m. spalio 23 d. posėdžio protokolu Nr. 8DS-TK-25.